

Strip Core/Forum Ljubljana, core@mail.ljudmila.org, tel. 01 2319662, 031 401556
www.svetlobnagverila.net

Aleksandra Stratimirović & Sandra Praun: Ti rečeš svetloba, jaz mislim senca
Muzej za arhitekturo in oblikovanje, Ljubljana
razstava in tribuna - preddogodek festivala Svetlobna gverila

ODPRTJE: četrtek, 16. april 2015, ob 19.00

TRIBUNA: petek, 17. april 2015, ob 18.00

"Svetloba in senca sta resnici sveta." Zdi se, da besede mlade japonske režiserke in pisateljice Momoko Ando na posrečen način povzemajo vsebino knjige, ki sta jo idejno zasnovali svetlobna umetnica Aleksandra Stratimirović in oblikovalka vizualnih komunikacij Sandra Praun. Njuna obsežna monografija z izvirnim naslovom *You Say Light, I Think Shadow* (Art and Theory Publishing, 2014) predstavlja zbirko sto devetih prispevkov najrazličnejših avtorjev in avtoric, ki so tako kot Momoko Ando odgovorili na preprosto, a nič kaj enostavno vprašanje: **Kaj je svetloba?**

Svetloba se zdi na prvi pogled nekaj povsem vsakdanjega in samoumevnega, tudi zaradi česar se je težko izogniti občutku, da prevpraševanje njene vloge in pomena prepogosto ostaja na obrobju pozornosti. Pa vendar je tak vtis daleč od resnice – bogata ikonografija svetlobe ter univerzalna povednost njene izraznosti pričata o nezanemarljivi vlogi svetlobe na najrazličnejših področjih umetniškega udejstvovanja. To navsezadnje dokazujeta tudi pričujoča knjiga, ki jo tvorijo izjave ljudi najrazličnejših umetniških profilov: njihove refleksije, ki segajo od teoretičnih traktatov do skrajno poetičnih izjav in osebnoizpovednih premišljevanj, omogočajo razumevanje svetlobe kot domala avtonomnega izraznega medija, ki na pomemben način sodoloča tako obliko kot vsebino marsikaterih umetniških stvaritev, pa naj si gre za fotografijo, gledališče, poezijo, oblikovanje ali ples ... Ob razmisleku o svetlobi v polju umetnosti in kulture pa ne gre prezreti tudi njenih bolj utilitarnih rab, s tem pa tudi izzivov, ki jih svetloba poraja v kontekstu trajnostnega razvoja – tu velja omeniti, da je Generalna skupščina Združenih narodov leto 2015

razglasila za leto svetlobe in svetlobnih tehnologij, s čimer želijo na globalni ravni ozavestiti njene številne razvojne potenciale na področjih energetike, izobraževanja, telekomunikacij, kmetijstva in medicine.

Razstava v MAO predstavlja svojevrstno transformacijo oziroma nadgradnjo knjige, ki se je iz bralnega formata preselila v večji razstavni prostor. Knjiga je zasnovana kot eklektična črno-bela kompilacija avtorskih besedil, katerih vsebina odzvanja v minimalistični likovni opremi posamičnih strani – z množico tipografskih in oblikovalskih rešitev, ki jih v knjigi poleg perforacij nadgrajujejo še različne teksture papirjev, pa je zaznamovana tudi galerijska postavitvev, kjer je gledalec soočen s sorodnimi dispozicijami grafičnih in besedilnih elementov. Razstava je oblikovana kot večznačen prostorski ambient, ki gledalcu ponuja množico vizualnih informacij o dani temi. Poudarjeno kontrastiranje vizualnega jezika postavitve tako zrcali vsebinsko zasnovu knjige, pri tem pa gledalca uvaja v simbolno prehajanje med svetom svetlobe in svetom teme.

Dan po odprtju razstave se bo v prostorih MAO odvila tudi javna tribuna, kjer nam bo svoje misli o svetlobi in temi zaupalo več domačih gostov z različnih področij profesionalnega udejstvovanja: ob avtoricah razstave še **doc. dr. arh. Tomaž Novljan**, oblikovalec svetlobe v gledališču **Jaka Šimenc**, astrofizičarka **Andreja Gomboc**, bioumetnica **Špela Petrič** ... Pogovor bo moderiral **Matevž Čelik**, direktor MAA.

Na odprtju in tribuni bodo knjige naprodaj po posebni ceni.

O AVTORICAH PROJEKTA

Aleksandra Stratimirović je v Srbiji rojena umetnica, ki več kot desetletje živi in ustvarja v Stockholmu. Diplomski študij je zaključila na Akademiji za likovne umetnosti in oblikovanje v Beogradu, podiplomski študij pa na Kraljevem inštitutu za tehnologijo v Stockholmu. Dejavnost je kot oblikovalka svetlobe, je članica The Lighting Detectives Stockholm in soustanoviteljica festivala Svetlobna gverila. Pogosto predava o problematiki svetlobe, kot avtorica pa se podpisuje pod vrsto umetniških projektov in stalnih postavitvev.

Sandra Praun je oblikovalka vizualnih komunikacij. Na univerzah v Stockholmu in v Grazu (po rodu je Avstrijka, živi pa na Švedskem) je zaključila študij administracije, filmske teorije in filozofije, za tem pa še podiplomski študij grafičnega oblikovanja. Od 1997 do 2001 je bila zaposlena pri Gábor Palotai Design, 2001 pa sta z Ninom Stroheckerjem ustanovila Designstudio S. Poleg oblikovanja avtorica poučuje tudi grafično oblikovanje na Forsbergs Skola na Švedskem.

Odpiralni čas: torek-nedelja: 10.00-18.00. Razstava bo na ogled do 31. maja.

Vstopnina v muzej: 3 eur za odrasle in 1,5 eur za otroke in upokojene.

Katja Paternoster: Nočni obiskovalci

svetlobni objekti, preddogodek festivala Svetlobna gverila
park pred Fužinskim gradom (MAO), Ljubljana
ODPRTJE: četrtek, 16. april, ob 20.00

Po odprtju razstave **Ti rečeš svetloba, jaz mislim senca**, vas vabimo v park pred MAO, kjer boste lahko razkrivali, kaj se v mestu dogaja ponoči, ko vsi spijo. Ob odsotnosti ljudi si naše ulice in parke takrat prisvojijo tudi številne živali. Človekov življenjski prostor pomeni obilico hrane, zato zavetje v urbanem okolju iščejo tudi bitja, ki jih tam običajno ne pričakujemo: lisice, divji prašiči, srnjad ... Svetlobna instalacija **Katje Paternoster** z naslovom **Nočni obiskovalci** se na neposreden način dotika pojava prisotnosti divjih živali v mestu; umetnica jih je upodobila v nizu svetlobnih objektov, s katerimi opozarja na njihovo skrito prisotnost.

Navdih za projekt je avtorica dobila ob obiskih parka pred Fužinskim gradom: živali predvsem v nočnem času zapuščajo svoja bivališča na bližnjem Golovcu in se neopazno prikradejo v bližino človeških bivališč. **Katja Paternoster** s svojim delom tako izpostavlja vprašanje sožitja divjih živali in urbanega okolja. Svetlobnim skulpturam je s pomočjo veččega tridimenzionalnega modeliranja vdahnila življenje, s simbolno gesto umeščanja skulptur v naravo pa obenem obeležila resnične gospodarje konkretnega prostora. Obiskovalci grajskega parka bodo med sprehodi srečevali nenavadna bitja, katerih navzočnost simbolizira sobivanje človeka in živali.

Katja Paternoster (roj. Lavriša) je diplomirala na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani. Kot samostojna arhitektka sodeluje pri projektih in natečajih z različnimi arhitekturnimi biroji. Dejavna je tudi na področju oblikovanja svetlobe, zanima jo predvsem izpostavljanje aktualnih tematik s pomočjo svetlobnih instalacij v odnosu do opazovalca.

Do 26. junija 2015.

NEDELJA V MAO

Muzej za arhitekturo in oblikovanje (MAO), Ljubljana
nedelja, 26. april 2015, 11.00–12.30

[Vodstvo po razstavi *Ti rečeš svetloba, jaz mislim senca*](#)
doc. arh. Tomaž Novljan, 26. 4. 2015 ob 11.00

Doc. dr. **Tomaž Novljan**, univ. dipl. inž. arh. (1962, Ljubljana) je od leta 1990 zaposlen na Fakulteti za arhitekturo, najprej kot asistent in strokovni sodelavec pri prof. Sergeju Pavlinu. V tem času opravi tudi magisterij z naslovom *Slepa fasada* kot likovni in gradbeno konstrukcijski element mestnega prostora (1993) in doktorat z naslovom *Fraktalno v arhitekturi – struktura, tekstura in barva* (2000). Leta 2003 pridobi naziv docent za področje arhitekture in oblikovanja. Je član Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije, Društva arhitektov Ljubljane, Slovenskega društva za razsvetljavo ter Društva za geotehnične in podzemne konstrukcije. Ukvarja se z raziskovanjem na področju svetlobe ter humanizacije arhitekturnih ambientov v agresivnih okoljih. Od leta 2003 do 2008 sodeluje s prof. Jurijem Kobetom pri predmetih *Barvne študije*, *Oprema prostora* in *Oblikovanje prostora*. Danes samostojno vodi redni predmet ***Barva v arhitekturi***, izbirni predmet ***Svetloba v arhitekturi*** ter Projektiranje 4 in 5. Deluje tudi kot mentor pri študentskih delavnicah in kot konzultant za področje svetlobe in osvetlitve. S svojimi prispevki sodeluje na domačih in mednarodnih strokovnih posvetovanjih, sodeluje pa tudi ter pri domačih in mednarodnih raziskovalnih nalogah. Od leta 2006 dalje v okviru programa SOCRATES vsako leto sodeluje s predavanjem ali delavnico, na različne tematike osvetlitve, na UPC Escola Tecnica Superior d'Arquitectura de Barcelona.

Nedeljska ustvarjalnica

Ustvarjalnica je prostor zabave, igre, ustvarjanja, spoznavanja in druženja; prostor, kjer lahko otroci od 5. do 15. leta preživljajo prosti čas v spoznavanju arhitekture, oblikovanja bodisi fotografije.

Igra rezov, svetlobe in senc - papirna plastika

Od nekdanj ima **papir** svojo vlogo ob luči in svetlobi, ki ji ugaja njegova zastrta **prosojnost**. Oblike, ki z njimi zastiramo neposredno bližino žarnic, so lahko zelo različne. Ustvarili bomo **senčnike za luči in lampijone**. Domišljija dobrodošla, debata o okusih dovoljena.

Delavnica je namenjena starejšim od 5 let, učencem in dijakom.

Ustvarjalnice pripravlja oddelek za izobraževanje MAO.

informacije: izobrazevanje@mao.si

cena: 2 eur, Vabljeni

URNIK - preddogodki festivala Svetlobna gverila

četrtek, 16. april 2015, ob 19.00, Muzej za arhitekturo in oblikovanje, Ljubljana
Aleksandra Stratimirović & Sandra Praun: Ti rečeš svetloba, jaz mislim senca
odprtje razstave

četrtek, 16. april, ob 20.00, park pred Fužinskim gradom (MAO), Ljubljana
Katja Paternoster: Nočni obiskovalci
odprtje razstave svetlobnih objektov

petek, 17. april 2015, ob 18.00, Muzej za arhitekturo in oblikovanje, Ljubljana
Tribuna: Svetloba in tema

nedelja, 26. april 2015, ob 11.00, Muzej za arhitekturo in oblikovanje (MAO), Ljubljana
- **Vodstvo po razstavi Ti rečeš svetloba, jaz mislim senca**, vodi: doc. arh. Tomaž Novljan
- **Nedeljska ustvarjalnica** (do 12.30)

Produkcija: Strip Core/Forum Ljubljana in Muzej za arhitekturo in oblikovanje

Material za novinarje je na <http://www.svetlobnagverila.net/press/>

Program Foruma Ljubljana sofinancirata: MOL-Oddelek za kulturo, Ministrstvo za kulturo

---

Program Svetlobne gverile je del mednarodnega projekta Spectrum 14|15. Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina tega dopisa je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Spectrum 14|15
EXPANDING Light Interaction in Public Spaces

Projekt sofinancira Evropska unija
Program Ustvarjalna Evropa
Kultura